23115342-12-2-09082023-1
Dosarul nr. 2-16503/23

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

03 decembrie 2024 mun. Chişinău
Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător – Olga Boțan
grefier – Cristina Delinschi
cu participarea reprezentantului reclamantului și a reprezentantului pârâtului,

a examinat în şedinţa de judecată publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanţilor la proces:

La data de 08 august 2023 la Judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost înregistrată și repartizată prin PIGD la data de 09 august 2023 cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Sorin Corceac în interesele ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea sumelor

În motivarea cererii de chemare în judecată s-a indicat că, la ***** reclamanta, în calitate de locator, a încheiat cu pârâtul, în calitate de locatar, contractul de leasing nr.1901000646 în baza căruia a transmis în posesie și folosință temporară acestuia din urmă, cu dreptul de împroprietărire în condițiile contractului, automobilul de model ***** număr de înmatriculare: ***** capacitatea motorului 2926, anul producției 2044; tipul combustibilului -Motorina, culoarea argintiu, în valoare de 9210 euro.

Potrivit contractului indicat, pârâtul și-a asumat obligația de a achita plățile de leasing conform graficului stabilit în sumă totală de 18726,14 euro, câte 382,45 euro lunar (382,45 euro în ultima lună), cu scadența finală la 27 noiembrie 2023.

Invocă că, deoarece pârâtul a încălcat obligația contractuală asumată de plată a ratelor de leasing, acesta a fost somat la 03 noiembrie 2021 privind stingerea restanțelor formate, somația respectivă nefiind ridicată de la oficiul poștal de către pârât din motive necunoscute reclamntului , care nu a fost vreodată notificată de pârât despre schimbarea adresei în ordinea stabilită de art. 860 Cod civil.

Specifică că, neexecutarea de către pârât în ordinea stabilită în contractul încheiat a obligațiilor de plată a ratelor de leasing, constituie temei pentru adjudecarea forțată a restanțelor formate astfel.

Consideră că, este îndreptățit la încasarea silită din contul pârâtului a restanței în sumă de 31300,52 euro, inclusiv 9210 euro pentru fondul leasingului, 3122,40 euro dobânda neachitată, 2039,04 euro comisionul și 16929,08 euro penalitatea, determinată de reclamantă inferior cuantumului contractat, reieșind din raportul real cu prejudiciul efectiv cauzat acesteia ca urmare a neexecutării admise de pârât, ce a determinat necesitatea executării în conjunctura neexecutărilor admise de pârât a obligațiilor asumate de reclamantă față de creditorii săi

(activitatea acesteia reieșind din contractarea împrumuturilor și creditelor), aceasta fiind impusă prin inacțiunea pârâtului să identifice sume necesare pentru executarea obligațiilor sale față de creditorii său, reclamanta a fost în imposibilitate de a utiliza mijloacelor bănești datorate de pârât în activitatea sa curentă și de a obține, în acest mod, sumele necesare stingerii restanțelor sale și obținerii veniturilor din utilizarea mijloacelor bănești datorate de pârât, perioada de întârziere admisă de pârât este mai mult decât considerabilă, inclusiv în contextul în care data la care executarea de fapt a obligațiilor pârâtului va fi realizată, reclamanta a suportat cheltuieli și pentru antrenarea personalului la etapa de soluționare extrajudiciară a litigiului în tentativa de a preîntâmpina litigiul judiciar, cuantumul acesteia fiind rezonabil și proporțional în contextul indicat, raportat și la refuzul pârâtului de a soluționa amiabil litigiul.

Astfel, reclamanta ***** a solicitat: încasarea din contul pârâtului ***** în beneficiul reclamantei ***** a restanței formate în sumă totală de 31300,52 Euro.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 februarie 2024 s-a dispus reluarea examinării în fond a pricinii civile la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, pe parcursul examinării cauzei la 28.10.2024 reprezentantul reclamantei, avocatul Sorin Corceac a depus ***cerere concretizată*** *(f.d. 96-98),* prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului ***** în beneficiul reclamantei ***** a restanței formate în sumă totală de 18098,07 Euro, a tuturor cheltuielilor de judecată suportate de reclamantă în prezenta cauză, inclusiv a taxei de stat, a cheltuielilor de asistență juridică.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantei ***** - avocatul Corceac Sorin, a susținut cererea de chemare în judecată concretizată și a solicitat admiterea integrală a cererii.

În ședința de judecată pârâtul nu s-a prezentat, fiind reprezentant de avocatul acestuia.

În ședința de judecată reprezentantul pârâtului, avocatul Ileana Popescu nu a recunoscut acțiunea, a solicitat respingerea acesteia, invocând că, contractul de leasing financiar sus-nominalizat conține clauze abuzive , care sunt lovite de nulitate din momentul încheierii lor. Respectiv ***** a impus debitorului un contract preformulat, nenegociabil ,iar pîrîtul ***** în calitatea sa de consumator a fost lipsit de posibilitatea reală de a înțelege la data semnării contractelor amploarea și componența riscului la care s-a expus.

Aprecierea instanței de judecată

Audiind participanții la proces, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră necesar de a admite acțiunea parțial, reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

Prin prisma art. 6 CEDO și a art. 241 din Codul de procedură civilă, întru asigurarea legalității și temeiniciei hotărârii, instanțele de judecată au obligația de a-și motiva hotărârile, care trebuie să cuprindă circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, răspunsuri la argumentele părților și legile de care s-a călăuzit instanța.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă, circumstanțele care au

importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În conformitate cu art. 130 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În ședința de judecată s-a constatat că, la data de 12 noiembrie 2019 între ***** și ***** a fost semnat contractul de vânzare cumpărare a automobilului de marca ***** ***** la prețul de 9210 Euro (f.d.85-87).

La fel la data de 12 noiembrie 2019 *****, în calitate de cumpărător/locator, și *****, în calitate de locatar, au semnat contractul de leasing financiar nr. 1901000646. (f.d.11-21)

Potrivit pct. 2.1. al contractului de leasing financiar nr. 1901000646. din 12.11.2019, locatorul, în conformitate cu prevederile prezentului contract, se obligă să transmită, contra plată în posesiune și folosință temporară locatarului următorul bun: marca ***** ***** în valoare de 9210 Euro.

Potrivit procesului - verbal de predare-primire la contractul de leasing nr. 1901000646 din 12 noiembrie 2019, ***** a transmis locatarului în posesie și folosință temporară, bunul în condițiile expuse în contractul de leasing financiar, iar ***** a acceptat și a primit la solicitarea sa în posesie și folosință temporară obiectul leasingului marca automobilul de model ***** număr de înmatriculare: ***** (f.d.23).

La 27 noiembrie 2019 mijlocul de transport marca ***** ***** a fost înmatriculat dreptul de proprietate după ***** (f.d.95).

Potrivit graficului de plăți anexat la contractul de leasing susmenționat, se atestă că pârâtul s-a obligat să ramburseze reclamantului plăți în 49 rate lunare a câte 382,45 Euro, suma totală spre plată calculată în mărime de 18726,14 euro, fiind compusă din corpul creditului în sumă de 9210 Euro, dobânda în mărime de 5522,68 Euro și comision în mărime de 3993,46 Euro (f.d.24)

La 16 ianuarie 2020 și la 03 noiembrie 2021, ***** a expediat în adresa pârâtului ***** notificările prin care a solicitat achitarea datoriei restante, notificarea din 16 ianuarie 2020, fiind recepționată de pârât la 22.01.2020, însă notificarea repetată nu a fost recepționată de ***** ulterior, fiind aplicată pe avizul de recepție mențiunea „nereclamat” (f.d.26-28).

Conform art.774 alin.(1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art.775 alin.(1) Cod civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Art. 776 Cod civil stabilește că, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În baza art. 858 Cod civil, alin. (1) și (2) Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Conform art.901 alin.(1) lit.a) Cod civil, atunci cînd, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; b) să suspende executarea obligației corelative; c) să reducă obligația sa corelativă; d) să recurgă la rezoluțiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

Art.912 alin.(1) Cod civil prevede că, creditorul are dreptul de a obține plata silită a sumelor de bani datorate ajunse la scadență.

Conform prevederilor art.992 alin.(1) Cod civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform prevederilor art.1027 alin.(1) Cod civil stipulează că contractul se consideră încheiat dacă părțile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esențiale.

Art. 1314 Cod Civil prevede că, (1) Prin contractul de leasing, o parte (locator) se obligă să asigure celeilalte părţi (locatar), în decursul unui termen convenit care depăşeşte 1 an (termenul de leasing), posesia şi folosinţa unui bun cumpărat de locator, precum şi să acorde locatarului opţiunea de a dobîndi în proprietate bunul, de a prelungi termenul de leasing ori de a restitui bunul la expirarea termenului de leasing, iar locatarul se obligă să efectueze plăţile periodice convenite (rate de leasing). (2) Rata de leasing reprezintă plata periodică compusă dintr-o cotă-parte din valoarea de intrare a bunului şi dobînda de leasing. (3) Valoarea de intrare a bunului este compusă din costul la care a fost cumpărat bunul de către locator, inclusiv taxele şi impozitele prevăzute de lege (cu excepţia celor care, conform legii, urmează a fi restituite locatorului), precum şi, după caz, orice alte cheltuieli acoperite de locator aferente cumpărării, predării şi punerii în funcţiune a bunului prevăzute de contractul de leasing. (4) Valoarea reziduală reprezintă suma, adiţională la ratele de leasing, care, dacă este stipulată expres în contractul de leasing, trebuie plătită de către locatar în folosul locatorului în cazul exercitării opţiunii de dobîndire a proprietăţii. (5) Valoarea totală reprezintă suma tuturor plăţilor programate a fi efectuate de către locatar în folosul locatorului conform contractului de leasing, inclusiv toate ratele de leasing, avansurile, comisioanele prevăzute de contractul de leasing în sarcina locatarului, la care se adaugă, dacă s-a stipulat expres, valoarea reziduală.

Instanța de judecată, relevă că, în conformitate cu prevederile Contractului de Leasing Financiar nr. 19011000646 din 12.11.2019, Locatorul, ***** a transmis în posesie și folosință Locatarului, ***** automobilul de model ***** număr de înmatriculare: *****, iar Locatarul la rândul său s-a obligat să achite ratele de leasing și alte plăți, conform graficului de plăți anexat la contract, cu dreptul de a obține dreptul de proprietate asupra bunului după executarea deplină a obligațiilor contractuale. Contractul a fost încheiat pentru un termen de 48 luni. Plata finală

urmând a fi efectuată la data de 27.11.2023. Suma totală a Contractului de Leasing financiar nr. 19011000646 din 12.11.2019, constituia 18726,14 Euro (dintre care 9210 Euro – prețul bunului și dobânda în mărime de 5522,68 Euro și comision în mărime de 3993,46 Euro.

Astfel, judecătorul ajunge la concluzia că între părțile litigante s-a stabilit un raport juridic în baza contractului sinalagmatic în care fiecare dintre părți s-a obligat reciproc, astfel încât obligația fiecăreia din ele să fie corelativă obligației celeilalte.

În conformitate cu capitolul VII din contract de leaing financiar enunțat supra, pârâtul s-a obligat de a rambursa valoarea bunului în rate de leasing și alte plăți prevăzut, inclusiv dobânda de leasing, sub forma de plăți lunare, conform graficului plăților, din anexa nr. 3 la contract.

Examinând materialele dosarului, instanța de judecată relevă că, reclamantul a executat în totalitate și integral obligațiile sale rezultate din Contractul de Leasing financiar nr. 19011000646 din 12.11.2019, per contrario, pârâtul, și-a neglijat obligațiile asumate privind achitarea în termen a plăților de leasing.

Aici, urmează a fi respinse alegațiile reprezentantului pârâtului precum că, ultimul a efectuat mai multe rambursări în numerar în casieria ***** fără a primi dovada primirii banilor, or, pârâtul nu a prezentat nici o probă, prin care să confirme efectuarea plăților contractuale, mai mult ca atât, potrivit prevederilor pct. 7.2 din Contract, toate plățile urmau a fi efectuate de locatar la contul de decontare al locatorului.

Prin cererea de chemare în judecată, partea-reclamantă a solicitat încasarea sumei restante conform contractului de leasing financiar de la *****.

Astfel, instanța reține că, la materialele dosarului în confirmarea neexecutării obligațiilor contractuale de plată de către pârât, reclamantul a prezentat calculul datoriei la pentru perioada 12.11.2019 – 21.10.2024(f.d.104), care implică restanță la plata ratelor de leasing. Instanța va reține actul dat și faptul neexecutării corespunzătoare de către pârât a obligației de plată, or acte contrare pârâtul nu a prezentat.

În reiterarea celor indicate supra se atestă executarea corespunzătoare a obligațiilor contractuale, care sunt în corespundere cu prevederile legale de către reclamant – locator – de procurare a bunului pentru locatar, de transmitere a acestuia pentru posesie și folosință, și, neexecutarea obligației corelative de către locatar de achitare a prețului - ratele de leasing în mărimea și termenul stabilit. Iar, în așa condiții se înregistrează dreptul locatorului de a rezoluționa contractul cu solicitare de restituire a bunului.

Potrivit prevederilor art. 1328 Cod civil, (1) Locatorul are dreptul, la alegerea sa, să ceară executarea imediată de către locatar a părţii neachitate din valoarea totală sau să recurgă la rezoluţiunea leasingului dacă:

a) a fost intentat procesul de insolvabilitate în privinţa locatarului, cu excepţiile prevăzute de Legea insolvabilităţii nr.149/2012;

b) locatarul nu a oferit garanţiile personale sau reale prevăzute de contractul de leasing ori a redus fără acordul creditorului garanţiile oferite;

c) o rată de leasing nu este plătită, măcar parţial, mai mult de 45 de zile de la scadenţă;

d) pe parcursul oricărei perioade de 12 luni consecutive, trei sau mai multe rate de leasing nu au fost plătite integral la scadenţă;

e) survine una din circumstanţele prevăzute la art.1282 alin.(1), cu excepţia lit.c);

f) survin alte circumstanţe prevăzute de lege sau de contract.

(2) În cazul în care locatorul a cerut plata părţii neachitate din valoarea totală înainte de expirarea termenului de leasing, din mărimea ei se va deduce dobînda de leasing pentru perioada dintre data plăţii efective a părţii neachitate din valoarea totală şi data cînd trebuia să expire

termenul de leasing. Dreptul locatorului la repararea prejudiciului cauzat rămîne neafectat.

La caz se invocă neachitarea integrală a ratelor începând cu luna noiembrie 2019 pînă la data adresării în instanța de judecată. Astfel, înregistrîndu-se circumstanța dată, prin prisma normei citate, precum și în temeiul capitolului X al contractului, locatorul-reclamant, are dreptul de a cere achitarea imediată înainte de termen a sumei, să rezoluționeze contractul, să ceară restituirea bunului, precum și comercializarea acestuia.

Așa dar, conform notificărilor din data de 03.11.2021 și 16.01.2020, reclamanta a reiterat despre neachitarea de către locatar a ratelor de leasing și a solicitat plata părții neachitate din valoarea totală a leasingului, cu mențiunea pentru situația contrară că, contractul este reziliat, precum și a solicitat restituirea obiectului leasingului.(f.d.26-28) Pârâta, la solicitarea reclamantului nu a efectuat plata conform solicitării acestuia, or probe în acest sens nu se atestă.

În aceste circumstanțe instanța reiterează dreptul locatorului de drept/lege, precum și contractual de a rezoluționa contractul în situația existenței circumstanței de neplată din partea locatarului, contrar mențiunilor ultimului. Și, pe cale de consecință, dreptul locatorului de a solicita restituire bunului obiect al contratului de leasing.

În capitolul XI al contractului se reglementează rezoluțiunea contractului și temeiurile pentru aceasta, care, sunt conform normelor enunțate supra, la fel, și procedura, respectată de locator conform modului expus. Urmare a rezoluțiunii contractului, locatorul are dreptul de a solicita restituire bunului, aceasta fiind o consecință de drept și o prevedere legală precum și contractuală – pct.11.1, respectiv, odată ce în speță s-a atesta cu certitudine neexecutarea obligațiilor de plată corespunzătoare de către locatar, urmare a ce locatorul a rezoluționat contractul, se implică și dreptul acesta contractual și legal de a cere restituirea bunului.

Aici, nu pot fi reținute alegațiile părții pârâte precum că, mijlocul de transport – obiect al contractului de leasing a fost preluat de la locator fără întocmirea unui proces-verbal de predare.

Or, art.1327 cod civil, reglementează expres obligaţia locatarului de restituire a bunului către locator la expirarea termenului de leasing sau la rezoluţiunea leasingului, care, trebuie executată chiar dacă termenul pentru exercitarea opţiunii locatarului încă nu a expirat.

În speță, instanța reține rezoluțiunea unilaterală a contractului conform notificării locatorului din momentul notificării locatarului despre acest fapt, prin care a acordat locatarului termen suplimentar pentru executare, iar la caz se reține și prezența circumstanțelor de neexecutare corespunzătoare a obligațiilor contractuale – de achitare a ratelor lunare de leasing integral și conform graficului stabilit, ceea ce accelerează scadența conform art.1328 cod civil și prezența condițiilor pentru rezoluțiunea unilaterală, precum și dreptul de revendicare a bunului.

Astfel, instanța de judecată atestă că, în cadrul examinării pricinii s-a demonstrat că vehiculul de model marca ***** ***** ce a constituit obiectul contractului de leasing, a fost înstrăinat la 10 august 2023 de către partea reclamantă la prețul de 3045 euro.(f.d.99-101)

Aici, instanța de judecată va respinge alegațiile reprezentantului pârâtului precum că, automobilul obiect al contractului din speță a fost pus în vânzare la un preț mai mare, or, nu a fost prezentată nici o probă concludentă în acest sens, valabilitatea contractului de vânzare - cumpărare nu a fost contestată, iar pozele prezentate nu demonstrează veridicitatea celor invocate de partea pârâtă, or, la caz nici nu este clar dacă anume acest automobil este în imagine (f.d.92-94).

Alin. (3) al art. 1328 Cod civil (în vigoare din 01.03.2019) în cazul rezoluțiunii leasingului de către locator din cauza neexecutării obligațiilor locatarului, locatorul nu restituie ratele de leasing și alte sume primite în temeiul contractului de leasing. În acest caz, locatorul are dreptul la despăgubiri egale cu partea neachitată din valoarea totală, din care se va deduce dobînda de

leasing pentru perioada dintre data plății efective a despăgubirii și data cînd trebuia să expire termenul de leasing. Dreptul locatorului la comisionul de plată anticipată prevăzut de contract sau la repararea unui alt prejudiciu rămîne neafectat.

În conformitate cu prevederile art.1328 alin. (4) După reintrare în posesia bunului, locatorul este obligat să vândă bunul într-un termen rezonabil și la preț comercial rezonabil. Dispozițiile legale privind prețul comercial rezonabil în caz de vânzare a bunului gajat se aplică în mod corespunzător. Prețul astfel obținut va fi îndreptat la achitarea datoriei locatarului față de locator, după care diferența se va plăti locatarului. Dacă prețul obținut din vînzarea bunului nu este suficient pentru stingerea obligației locatarului față de locator, locatarul va plăti diferența de preț, care urmează a se plăti locatorului în termenul stabilit de locator. Prețul este comercial rezonabil chiar dacă era posibilă vînzarea la preț mai mare, cu excepția cazului în care diferența de prețuri este substanțială.

În aceste circumstanțe, instanța de judecată va admite pretenția reclamantei privind încasarea datoriei formate în rezultatul executării necorespunzătoare a obligațiilor contractuale de către pârât prin neachitarea ratelor de leasing se atestă o încălcare esențială a clauzelor Contractului de leasing financiar nr. 1901000646 din 12 noiembrie 2019.

Totodată, instanța de judecată va încasa din contul pârâtului în beneficiul ***** suma totală de ***9287,40 Euro***, formată din: ***datoria pentru suma finanțată în mărime de 9210 Euro + dobânda contractuală în mărime de 3122,40 Euro***, cu deducerea din aceasta a sumei de 3045 Euro prețul obținut din vânzarea bunului.

În rest, sumele de 2039,04 Eu cu titlu de comision și de 3726,63 Euro cu titlu de penalitate, instanța de judecată le va respinge ca fiind neîntemeiate și contrare prevederilor Legii nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

Art. 947 Codul civil alin. (1) Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere.

Instanța de judecată remarcă, că obligaţiile sunt pecuniare dacă au ca obiect prestaţia de a da o sumă de bani. Întârzierea în executarea obligaţiilor pecuniare are drept consecinţă plata dobânzii de întârziere, indiferent dacă debitorul a folosit aceşti bani în alte scopuri sau i-a reţinut cu rea-intenţie.

Instanța de judecată constată că, în conformitate cu pct. 10.5 din Condițiile contractului de leasing financiar nr. 1901000646 din 12 noiembrie 2019, s-a stability că, ” În caz de nerespectare de locatar a obligației de plată în termen și în totalitate a ratei de leasing …locatarul va plăti o penalitate de 0,5% pentru fiecare zi de întârziere…”, iar n ct. 10.6 s-a mai prevăzut și o penalitate suplimentară de 10% din valoarea obiectului contractului (f.d. 18).

Totodată, în contractual de leasing financiar nr. 1901000646 din 12 noiembrie 2019 în pct. 3.4 și 3.5 se prevede comision de gestiune lunar în mărime de 0,85% și comision de convertire a valutei în mărime de 60 Euro.(f.d.11)

Prin urmare, penalitatea de întârziere, reprezintă o modalitate de despăgubire pentru întârzierea executării obligaţiilor pecuniare, considerându-se că are loc folosirea mijloacelor financiare străine. Or, executarea tardivă a obligaţiei pecuniare cauzează inevitabil prejudicii creditorului, prejudicii ce urmează a fi reparate de debitor, indiferent de motivul întârzierii.

Distinct, instanța de judecată urmează a analiza dacă sumele solicitate în calitate de

prejudiciu care fac obiectul litigiului examinat și anume comisionul cât și penalitatea constituie clauze abuzive, formulate de către consumator.

Potrivit art. 1069 alin.(l) şi (4) Codul civil, (1) Clauza propusă de una dintre părţi nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influenţeze conţinutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu. (4) În contractul dintre un profesionist şi un consumator se prezumă că:

a) clauzele au fost propuse de către profesionist;

b) clauzele nu au fost negociate individual;

c) clauzele elaborate de către un intermediar sau un alt terţ au fost propuse de către profesionist.

În conformitate cu art. 1071 Codul civil, (1) Persoana care prezintă clauze care nu au fost negociate individual este obligată să se asigure că ele sînt elaborate şi comunicate într-un limbaj clar şi inteligibil, precum şi să fie lizibile. Această cerinţă este aplicabilă textului în întregime, inclusiv notelor de subsol, trimiterilor la alte texte sau specificaţiilor de orice natură. (2) Într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza propusă de către profesionist cu încălcarea obligaţiei de transparenţă impuse prin dispoziţiile alin.(1) poate fi considerată abuzivă doar pe acest unic temei.

Art. 1072 alin.(l)-(2) Codul civil stabileşte că, (1) Într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe, consumatorul. (2) Articolele 1077-1079 cuprind lista clauzelor considerate abuzive în contractul dintre un profesionist şi un consumator fără necesitatea evaluării lor conform alin.(1) din prezentul articol şi art.1075.

În acord cu art. 1075 alin.(1) Codul civil, (1) La evaluarea caracterului abuziv al unei clauze contractuale în sensul art.1072 alin.(1), art.1073 şi 1074 se va ţine cont de:

a) respectarea obligaţiei de transparenţă prevăzută la art.1071;

b) natura obiectului contractului;

c) circumstanţele determinante în cadrul încheierii contractului;

d) celelalte clauze contractuale; şi

e) clauzele cuprinse în orice alt contract de care depinde contractul.

(2) Evaluarea caracterului abuziv al clauzelor nu poate să se refere la obiectul contractului şi nici la caracterul adecvat al preţului sau al remuneraţiei, pe de o parte, faţă de bunurile, lucrările sau serviciile furnizate în schimbul acestora, pe de altă parte, în cazul în care s-a respectat obligaţia de transparenţă, prevăzută la art.1071. Obiectul contractului şi raportul dintre preţ şi calitate pot fi luate în considerare la evaluarea caracterului abuziv al celorlalte clauze contractuale.

Potrivit art. 1076 alin.(1)-(4) Codul civil, (1) Clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută. (2) Această nulitate de protecţie operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă. (3) În cazul în care partea care nu a propus clauza abuzivă este un consumator, instanţa de judecată este obligată să invoce nulitatea din oficiu. (4) Dacă contractul poate fi, în mod rezonabil, menţinut fără clauza abuzivă, celelalte clauze rămîn valabile.

Conform art. 1077 alin.(1) pct.6) Codul civil, (1) Sînt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual şi au ca obiect sau efect: solicitarea de la consumatorul care nu şi-a executat obligaţia fără justificare a unei penalităţi disproporţionate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligaţiilor contractuale.

Conform art. 3 al Legii nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori, costul total al creditului pentru consumatori îl reprezintă toate costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele şi orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit şi care sînt cunoscute de creditor.

Potrivit art. 4 alin. (1), (2) din Legea enunţată, orice formă de publicitate referitoare la contractele de credit care indică o rată a dobînzii sau alte cifre referitoare la costul creditului pentru consumator va cuprinde informaţii standard în conformitate cu prevederile din prezentul articol. Informaţiile standard specifică, într-un limbaj clar, concis şi lizibil, în acelaşi cîmp vizual şi cu caractere de aceeaşi dimensiune, prin intermediul unui exemplu reprezentativ, următoarele: a) rata dobînzii aferente creditului, fixă şi/sau flotantă, împreună cu informaţiile privind orice costuri incluse în costul total al creditului pentru consumator; b) valoarea totală a creditului; c) dobînda anuală efectivă, care se indică în mod evidenţiat (cu caractere aldine); d) dacă este cazul, durata contractului de credit; e) în cazul unui credit sub formă de amînare la plată pentru un anumit bun sau serviciu, preţul actual şi valoarea oricărei plăţi în avans; şi f dacă este cazul, valoarea totală plătibilă de către consumator şi valoarea ratelor de plată; g) atenţionarea consumatorului de către creditor asupra responsabilităţii de rambursare a creditului.

Conform art. 15 alin.(7)-(9) a legii indicate supra, cerinţe privind clauzele contractuale, se interzice a) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depăşeşte 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de credit depăşesc 0,04% din valoarea totală a creditului pentru termenul de utilizare efectivă a creditului de către consumator; b) stabilirea costului total al creditului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv (sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar), credit care nu este destinat achiziţionării, construcţiei sau renovării (modernizării) unei locuinţe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligaţiei de plată a creditului respectiv. (8) În cazul acordării creditelor pentru consumatori a căror sumă iniţială debursată este de până la 50 de mii de lei (pentru linia de credit, valoarea de referinţă se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit), se interzice: a) efectuarea schimbărilor în clauzele contractuale respective, care, ca efect, măresc obligaţia pecuniară iniţială a consumatorului; b) pentru consumatorul care înregistrează întârzieri mai mari de 30 de zile în executarea obligaţiilor conform contractului de credit, încheierea oricăror alte acte juridice cu acelaşi consumator, care, ca efect, măresc obligaţia pecuniară totală a acestuia, până la stingerea obligaţiei scadente de rambursare conform contractului de credit curent şi expirarea a cel puţin 10 zile lucrătoare de la această acţiune. (9) În cazul încălcării prevederilor alin. (7) sau (8), creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei iniţiale debursate conform contractului de credit acordat, fără revendicarea altor plăţi prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalităţile, dobânzile de întârziere şi orice alt tip de plăţi). Prezenta prevedere se aplică inclusiv în cazul în care creditorul a transmis unei persoane terţe dreptul de încasare a creanţelor aferente contractului de credit acordat.

Ţinând cont de constatările de fapt şi de normele de drept enunţate, instanța de judecată ajunge la concluzia de respingere a pretenţiei privind încasarea penalității și a comisionului, aceasta nefiind negociată de către consumator, or, inexistenţa dreptului reclamantului de a cere şi obliga pârtului la plata lor este indubitabilă şi probată multi aspectual.

Totodată, instanţa de judecată punctează că, în contractul de de leasing financiar nr. 1901000646 din 12 noiembrie 2019 enunţat supra nu este stabilit clar şi expres în ce constă

comisionul, care sunt serviciile prestate la administrarea împrumutului, pentru care se încasează comisioanele, pentru care servicii se încasează aceste comisioane, or, acest comision de administrare, calculat şi percepute lunar, disimulează, de fapt, un procent consistent de dobândă, mărind artificial costul efectiv al împrumutului.

Mai mul ca atât, nu este clar conform cărei clauze contractuale a fost calculată suma comisionului și a penalității, precum și nu este clară formula de calcul, din care sume anume s-au calculat aceste prejudicii.

Instanța de judecată subliniază că, situaţia de inegalitate care există între consumator şi vânzător sau furnizor nu poate fi compensată decât printr-o intervenţie pozitivă, exterioară părţilor la contract. În lumina acestei consideraţii, instanţa este obligată să aprecieze din oficiu caracterul abuziv al unei clauze contractuale şi, prin aceasta, să suplinească dezechilibrul existent între consumator şi vânzător sau furnizor.

Mai mult ca atât, partea pârâtă a invocat caracterul abuziv al mai multor clauze din contractul de leasing financiar nr. 1901000646 din 12 noiembrie 2019 din speță.

Totodată, instanța de judecată va respinge argumentele părții pârâte privind caracterul abuziv a tuturor celorlalte clauze din contractul de leasing financiar nr. 1901000646 din 12 noiembrie 2019.

Cu referire la caz, se atestă că, pârâtul face referire la caracterul abuziv al clauzei contractuale cu privier la dobnda.

Conform pct.3.2 și 3.3. al contractului dobînda anuală este de 15% și dobânda unică de 4%.

Prin prisma alin.(2), lit. b), c) din art. 1317 cod civil, din contractul de leasing trebuie să rezulte: valoarea totală; dobînda de leasing.

Pentru ca o clauză contractuală care nu a fost negociată individual să fie abuzivă este nevoie de întrunirea cumulativă a două condiții este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei credințe, consumatorul.

În speță se atestă că, clauza dată se conține în contractul de leasing financiar încheiat între părți precum și în informația precontractuală care a fost pusă la dispoziția pârâtului și, cu care a făcut cunoștință exprimându-și acordul la încheierea contractului de leasing. Cît privește a doua condiții cumulativă - *dezavantajează considerabil*, contrar bunei credințe, *consumatorul* instanța menționează că, acest character urmează a se determina luând în considerație costul total al contractului de leasing și celelalte elemente ce compun acest cost. Sau împovărarea, dezavantajul considerabil urmează a fi apreciat în baza unor criterii certe, obiective, cuantificabile și clar definite. Iar, așa fiind în contextul când valoarea total plătibilă de către reclamanta reconvențională conform elementelor inclusive stabilite de clauza analizată nu este mai mică decât cea limită stabilită de art.15, alin.(7)a legii 202 - se interzice aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depăşeşte 50%. Iar, aceasta atestă lipsa elementului cumulativ de dezavantaj al debitorului/consumator, adică netemeinicia solicitării privind declararea caracterului abuziv al clauzei contractuale analizate.

Ținând cont de cele expuse, instanța de judecată reține la motivare și prevederi procedurale pe baza cărora au fost apreciate materialele cauzei civile, în particular art.121 Cod procedură civilă care prevede că, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Tot aici instanța ține să amintească și prevederile art.10,11 Cod civil, care stipulează, că persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite

drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Totodată instanța reține următoarele că în corespundere cu prevederile art.6 alin.(1) din CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Drept rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

În sensul dezbaterii argumentelor invocate în cadrul ședinței de judecată, instanța consideră relevant avizul nr. 11 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, în care se menționează că, obligația instanțelor de a-și motiva hotărârile nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat în sprijinul unui mijloc de apărare ridicat. Întinderea acestei obligații poate varia in funcție de natura hotărârii. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea si redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Drept urmare, analizând sumele solicitate, instanța de judecată ajunge la concluzia că, sumele calculate cu titlu de dobândă de întârziere, în temeiul normelor contractuale menționate supra, pentru perioada de întârziere, a lui *****, nu depășesc valoarea debursată conform contractului respectiv, prin urmare nu a încălcat cerința de la art. 15 alin.(7) din Legea nr. 202/2013.

Astfel, temei legal pentru a considera abuzive clauzele sau disproporționat de mari sumele solicitate, instanța de judecată nu găsește.

Având în vedere cele expuse supra, instanța ajunge la concluzia că, argumentele invocate de către ***** nu au suport probatoriu și factologic, urmând a fi respinse.

În aceste circumstanțe, instanța de judecată învestită cu examinarea litigiului deferit judecății în prezenta speță, nu poate găsi o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, de vreme ce concluzia instanței este consecința dedusă în urma prezentării probelor de către părți, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziția art. 119 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună și se prezintă de către părți

La caz, judecătorul relatează că între părţi s-a stabilit un raport juridic în baza contractului sinalagmatic în care fiecare dintre părţi s-a obligat reciproc, astfel, încât obligaţia fiecăreia să fie corelativă obligaţiei celeilalte părţi.

În situația în care debitorul nu a achitat în termen ratele de leasing financiar în baza contractului de leasing financiar nr. 1901000646 din 12 noiembrie 2019, contract asupra căruia a consimțit prin semnarea acestuia, precum și a cărui nulitate nu a cerut-o pe parcursul executării

contractului, recepționând în posesie și folosință automobilul obiectului contractului de leasing, cerințele acestuia privind constatarea caracterului abuziv și declararea nulității clauzelor contractuale în partea de ține de dobânda de întârziere, instanța le califică ca fiind o încercare de a se eschiva de la plata sumelor datorate, or, nu a fost indicat nici un argument pertinent ce ar demonstra cele invocate de *****.

Cu referire la solicitarea reclamantului privind încasarea cheltuielilor de judecată instanța menționează că în conformitate cu art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și cheltuielile legate de judecarea cauzei.

În conformitate cu art. 83 din Codul de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Prin urmare, având în vedere că solicitarea reclamantului cu privire la încasarea datoriei din neexecutarea obligațiilor contractuale a fost admisă parțial, instanța ajunge la concluzia de a încasa parțial de la ***** în beneficiul ***** taxa de stat în mărime 5391,33 de lei, calculată proporțional părții admise din pretenții.

Pretenția reclamantei privind compensarea cheltuielilor de judecată suportate pentru asistență juridică urmează a fi admisă parțial, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut cîştig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretențiile reclamantului.

În privința pretenţiei reclamantei cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică încasate în beneficiul ei în mărime de 5000 lei, instanţa de judecată relevă că potrivit art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Potrivit aceleiași norme la alin. (1/1), cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Conform pct. 15, 16 din Recomandările privind cuantumul onorariilor avocaţilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, aprobat prin Decizia Consiliului Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova nr. 2 din 30.03.2012, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora.

Instanţa de judecată reţine că, ***** a achitat pentru serviciile juridice ale avocatului

Sorin Corceac suma de 5000 lei potrivit ordinului de plată (f.d.3).

Conform practicii CtEDO referitoare la cheltuielile de asistenţă juridică, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Instanţa de judecată atestă că, la încasarea cheltuielilor pentru asistenţă juridică, instanța ține cont de complexitatea cauzei – pricina civilă a fost soluţionată în fond într-o şedinţă de judecată, de faptele stabilite, de volumul de lucru, apreciind necesitatea cheltuielilor, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

În cauza dată, instanța de judecată, apreciind cuantumul cheltuielilor de judecată pe care trebuie să le suporte reclamanta, consideră că este justificată parţial, în suma de 3000 lei, raportând la complexitatea activităţii prestate de avocat, aceasta fiind suficientă, avându-se în vedere şi natura litigiului în care s-a prestat asistenţa juridică, precum și primordial ținând cont că, pretențiile reclamatei au fost admise parțial, iar pe un capăt de pretenții s-a încetat procesul din lipsa de litigiu între părți.

În astfel de circumstanţe, apreciind obiectiv probele administrate în ansamblu şi interconexiunea lor în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură, judecătorul concluzionează că acţiunea ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată urmează a fi admisă prțial.

În conformitate cu art. art.236, 238-241 Cod de procedură civilă al RM, instanţa de judecată –

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, parțial.

Se încasează de la ***** în beneficiul ***** suma de 9287,40 (nouă mii două sute optzeci și șapte,40) Euro convertiți în valuta națională conform cursului BNM la data executării hotărârii, cu titlu de datorie restantă formată din suma finanțată și dobânda în baza contractului de leasing financiar nr. 1901000646 din 12.11.2019 cu anexele, suma de 5391,33 (cinci mii trei sute nouăzeci și unu,33) lei cu titlu de taxa de stat și suma de 3000 (trei mii,00) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, de la momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
Judecător ***Olga Boțan***

Copia corespunde originalului,
Judecător ***Olga Boțan***